

Ontwerpers: Henia Eizenberg

Spelen met licht

Eizenberg volgde een studie textiele vormgeving aan de Koninklijke Academie in Den Haag. Na haar afstuderen in 1981 werkte als assistent van de bekende textielkunstenaar Desirée Scholten (1920-1987). Scholten wordt gezien als één van de pioniers van de textielbeweging uit de jaren '60 en '70 (bron: textielmuseum) die breken met de dwingende industriële toepassingen van de industrie en de autonome kwaliteiten van textiele materialen gaan exploreren. Ook voor Eizenberg is het materiaal de bron. Maar anders dan bij Scholten is zij wel geïnteresseerd in de industriële toepassingen. Massaproductie en unica gaan hand in hand. Deze twee-eenheid fungeert eveneens als inspiratiebron voor de ontwerpster. Ze zoekt naar verbanden tussen de 'tegenpolen', wat resulteert in kruisbestuivingen of gewoon een frisse kijk op de zaken. Eizenberg: "Het bewegen tussen massaproductie en unica is tevens het zoeken naar links tussen anonimiteit en identiteit, tussen industrie en ambacht."

Vanuit het materiaal

Eizenberg typeert haar werk als toegepaste kunst en zichzelf als toegepaste kunstenaar. Haar ontwerpen - van kamerschermen en wandspanningen tot gordijn/meubel stoffen en behang - zijn gemaakt om in gebruik genomen te worden. Eizenberg werkt veelzijdig en met diverse materialen zoals zijde en wol, maar ook met cellofaan, koperdraad en ribkarton. Experiment en onderzoek met heel diverse materialen, het intieme werken met materialen vormt de - ook in het eindproduct vaak nog zichtbare - basis van haar werk. Om het even of dit nu textiel, papier, koperdraad of cellofaan is. Ze zoekt het avontuur in het ontwerpen van interieurobjecten voor specifieke ruimtes in samenwerking met architecten, maar heeft tegelijkertijd een netwerk in de textielindustrie. In de jaren '80 en '90 werkt ze hoofdzakelijk op freelance basis voor de druk- en papierindustrie en verkoopt ze vakgebieden als dessinontwerp en verkoopt ze werk aan onder meer Larsen Design Studio (New York), Ploeg, Vescom, Ulf Moritz, Transfertex en Ideens die worden toegepast op bedtextiel, cadeau papier, servetten, behang, gordijnen. Eind jaren negentig

keert ze terug naar het weefgetouw. "Dat is mijn eerste passie. Ik ervaar weven meer als het direct werken met materiaal, dicht bij het eindproduct. Het samensmelten van constructie (strak / mathematisch) met het materiaal (buigzaam / flexibel) tot een stof boeit mij."

Architectuur

Eizenberg heeft haar atelier aan huis. Binnen weet je je omringd door stellingen met garens, maar ook staat er een weefgetouw en zijn er de alom aanwezige foto's, tekeningen, weefsels en andere kunstwerken. Eén klein werk dat ze direct na haar opleiding maakte, valt op. Het bestaat uit laagjes cellofaan en fungeert, zo blijkt, als sleutelwerk voor latere creaties. De stapeling van het cellofaan verloopt gradueel van transparant naar ondoorzichtig. Het werk Fabric Fall (2006) is gebaseerd op hetzelfde idee. Ze maakte deze ruimtedeler in opdracht van het Textielmuseum. Het is een tripelweefsel dat in één keer geweven op een jacquardmachine. Om de drie niveaus te verkrijgen, werden per centimeter 36 kettingdraden in drieën verdeeld. De spanning van kettingdraden

Twin, 100 % polyester, geweven door Weisbrod-Zurrer Zwitserland.

en de verbindende inslagdraden plus de combinatie van synthetische en natuurlijke garens maakt dit weefsel zeer ruimtelijk. De meerlagigheid is verkregen door de constructie, maar door de lichtinval komt het weefsel pas echt tot leven. Bij andere ontwerpen wordt de structuur en het lichtspel verkregen door krimpgarens of door het gebruik van effect- en of slobgarens. Terwijl Fabric Fall een unicum is, heeft Eizenberg ook een groot aantal in productie genomen stoffen op haar naam staan. Haar vaste opdrachtgever is Kvadrat dat Eizenbergs weefsels laat fabriceren bij weverij Gaudium in Winterswijk. Bijzonder is dat zelfs in veel van de industriële stoffen Eizenbergs kenmerkende gelaagde structuur en lichtwerking overeind blijft. "In klassieke dubbelweefsels is de binnenkant onzichtbaar. Ik wil de hele constructie in het ontwerp integreren en met diepte werken. Voor mij is de constructie van het weefsel als een gebouw met kamers; met een even belangrijke buiten- als binnenkant."

Divers

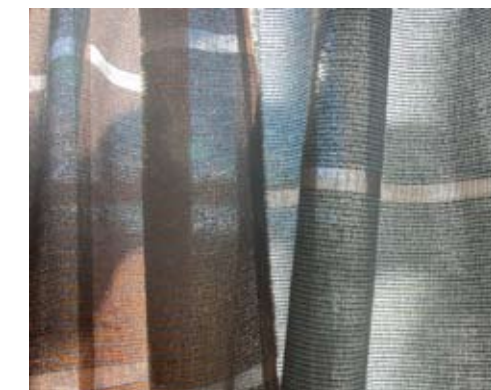
Het werk van Eizenberg vindt zijn weg in sterk uiteenlopende toepassingen. Haar ontwerpen voor Kvadrat zijn bedoeld voor de projectmarkt. Ook verkoopt ze regelmatig ontwerpen bestemd voor de residentiële markt. Een voorbeeld daarvan is het 100% linnen gordijn 'Origami' dat werd aangekocht door Ulf Moritz en wordt gebracht door Sahco Hesslein. Daarnaast werkt de ontwerpster dikwijls aan incidentele projecten. Voorbeelden hiervan zijn een half transparante scheidingswand tussen de etalage en de spreekkamer, genaamd 'Blow' voor galerie 'Help U Zelfen' in Winterswijk en een heel bijzonder wandpaneel dat zijn oorsprong vindt in door Eizenberg bewerkt ribkarton en is vergroot en geprint op vinyl voor Wubbe Creatief in samenwerking met Ton van Bergen interieurarchitecten uit Delft.

Dromen

In het bijzonder haar driedimensionale weefsels zou ze graag in samenwerking met de industrie verder willen ontwikkelen en produceren. Af en toe bezorgt een industriële vertaling van een ontwerp haar een teleurstelling. "De textielmarkt is heel complex en ondoorzichtig en ontwerpers bevinden zich vaak op grote afstand van het productieproces. Soms duurt het wel twee jaar voordat een ontwerp op de markt wordt gebracht, bijvoorbeeld omdat de markt er nog

100% Linnen aangekocht door Ulf Moritz

100% Trevira cs, Paprika voor Kvadrat.

Fabric Fall, ruimtedeler. Foto: Joep Vogels

Scheidingswanden, gemaakt voor Wubbe Creatief.

100% Trevira cs, Mint voor Kvadrat.

Details uit het weefsel 'Blow' voor Galerie Help U Zelfen.

niet rijp voor is of omdat veel partijen zich er mee bemoeien. Die partijen - opdrachtgever/producent/ontwerper - hebben verschillende belangen. Maar wanneer het dan in productie genomen wordt, werkt dat als een 'echo' door

de feedback van de industrie. Dat is echt een creatieve injectie."

Meer informatie over Henia Eizenberg is te vinden op www.heniaeizenberg.com

Industrieel ontwerper Henia Eizenberg (Haifa, 1949) incorporeert materiaal, constructie en lichtwerking in haar werk, waardoor de suggestie van beweging ontstaat. Natuurlijke materialen als zijde en linnen zijn favoriet, "...vanwege de glans en het eigene van het materiaal". Toch weeft ze meestal direct in Trevira CS garens. Niet alleen omdat deze de laatste jaren sterk verbeterd zijn, maar vooral omdat ze daarmee de vertaling van eigen ontwerp naar de industrie beter kan sturen.